

Aktia

Aktia
Varainhoidon
Sijoittajan
tietopaketti

Sisältö

Tiedot palveluntarjoajasta ja sen tarjoamista palveluista	1
Luottolaitoslain 7 ja 8 luvun mukaiset tiedot	2
Lain vakuutusten tarjoamisesta mukaiset tiedot	3
Viestinnän tallentaminen	3
Sijoittajien korvausrahasto	3
Asiakasvarojen säilyttäminen	3
Eturistiriitojen välttämistä ja hallintaa koskevat periaatteet	4
Toimeksiantojen toteuttaminen	4
Asiakkaiden luokittelu	6
Yleistä rahoitusvälineistä ja sijoituspalveluista sekä niihin liittyvistä riskeistä	7
Sijoituspalvelut	9
Sijoitusluokkien ja rahoitusvälineiden kuvaukset	9
Verotus	11
Lainoitus	12

Tiedot palveluntarjoajasta ja sen tarjoamista palveluista

Pääasiallinen palveluntarjoaja

Aktia Varainhoito Oy,
y-tunnus 2080113-9 (jäljempänä "Aktia")
Sijoituspalveluyhtiö
Osoite: Kasarmikatu 21 B, 00130 Helsinki

Muut palveluntarjoajat

AV Rahastoyhtiö Oy,
y-tunnus 2062840-1 (jäljempänä "Rahastoyhtiö")
Rahastoyhtiö ja vaihtoehtorahastojen hoitaja

Aktia Wealth Planning Oy,
y-tunnus 2504066-6 (jäljempänä "Wealth Planning")
Vakuutusasiamies

Aktian toimipisteiden osoitteet ovat saatavilla verkkopalvelusta osoitteessa www.varainhoito.aktia.fi.

Palvelukielet

Aktia palvelee asiakkaitaan suomen ja ruotsin kielellä.

Asiointitavat

Asiakas voi asioida Aktian kanssa käymällä henkilökohtaisesti tai valtuutetun välityksellä Aktian toimipisteissä, puhelimitse, verkkopalvelun välityksellä tai kirjeitse, tai nimenomaisesti sovittaessa sähköpostitse. Rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toimittaminen voidaan tehdä kirjallisesti, puhelimitse tai verkkopalvelun kautta.

Toimiluvat ja valvojan viranomaisen yhteystiedot

Aktialla on sijoituspalvelulain mukainen toimilupa harjoittaa toimiluvassa mainittuja sijoitus- ja oheispalveluita.

Rahastoyhtiöllä on sijoitusrahastolain mukainen toimilupa toimia rahastoyhtiönä sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen toimilupa toimia vaihtoehtorahastojen hoitajana.

Toimiluvat Aktialle ja Rahastoyhtiölle on myöntänyt Finanssivalvonta, jonka osoite on Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki sekä www.finanssivalvonta.fi.

Wealth Planning toimii vakuutusedustusta sääntelevässä lainsäädännössä tarkoitettuna vakuutusasiamiehenä ja on merkitty vakuutusedustajarekisteriin. Vakuutusedustajarekisteriä ylläpitää Finanssivalvonta, jonka osoite on Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki sekä www.finanssivalvonta.fi.

Sijoitusneuvonnan luonne

Aktian tarjoama sijoitusneuvonta on luonteeltaan ei-riippumattonta.

Sijoitusneuvonta perustuu laajaan analyysiin eri vaimistajien

rahoitusvälineistä. Rahoitusvälinevalikoima koostuu pääosin yleisesti saatavilla olevista ETF-tuotteista. Sijoitusneuvonnassa huomioidaan lisäksi suorat osake- ja korkosijoitukset sekä Aktia-konserniin kuuluvien yhtiöiden valmistamat rahoitusvälineet.

Aktia tarjoaa omaisuudenhoitoasiakkailleen säännöllistä soveltuvuusarviointia suositelluista rahoitusvälineistä vuosittain ja asiakkaan olosuhteiden muuttuessa.

Tietoa asiakasvalitusmenettelystä

Aktian menettelystä voi valittaa maksutta. Valitus mahdollisine vaatimuksineen tulee toimittaa Aktialle kirjallisesti ja se käsitellään Aktian lakiasiat-toiminnossa. Aktia ilmoittaa valituksen tehneelle asiakkaalle valituksen ottamisesta käsiteltäväksi viivytyksettä ja käsittelee valituksen mahdollisimman joutuisasti. Aktia viestii asiakasvalitusasioissa pääosin kirjallisesti.

Mikäli valituksen kohteena olevaa asiaa ei saada ratkaistuksi asiakasta tyydyttävällä tavalla, se voidaan saattaa tuomioistuimen tai tuomioistuimen ulkopuolisen, riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi.

Oikeussuojakeinot

Aktian tarjoamiin palveluihin sovelletaan Suomen lakia.

Mikäli palvelun sopimusehdoista ei muuta johdu, erimielisyydet, joita ei saada ratkaistuksi neuvotteluteitse, ratkaistaan yhden (1) välimiehen välimiesmenettelyssä Helsingissä. Kuluttaja-asiakkaalla on kuitenkin aina oikeus vaatia asian käsittelyä sen Suomessa sijaitsevan paikkakunnan yleisessä alioikeudessa, joka tuomiopiirissä hänen asuinpaikkansa on. Jollei kuluttaja-asiakkaalla ole asuinpaikkaa Suomessa, riitaisuudet käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.

Kuluttaja-asiakkaalla on lisäksi käytettävissään seuraavat tuomioistuimen ulkopuoliset oikeussuojakeinot:

Sijoituslautakunta Sijoituslautakunta antaa ratkaisusuosituksia ei-ammattimaisten asiakkaiden ja palveluntarjoajien lautakunnalle esittämistä erimielisyyksistä. Lautakunta käsittelee sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa ja sijoitusrahastolaisissa tarkoitettuihin sijoitus- ja sijoitusrahastopalveluihin liittyviä palveluntarjoajan ja ei-ammattimaisten asiakkaan välisiä asioita. Ratkaisusuosituksukset koskevat lain, viranomaismääräysten, hyvän arvopaperimarkkinatavan ja sopimusehtojen soveltamista sekä palveluntarjoajan menettelyä. Ne voivat koskea myös korvauksen määrää. Yhteystiedot: Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki www.fine.fi

Vakuutuslautakunta Vakuutuslautakunta antaa ratkaisusuosituksia asiakkaiden ja palveluntarjoajien lautakunnalle esittämistä erimielisyyksistä. Lautakunta käsittelee vapaaehtoisia vakuutuksia koskevia asioita. Vakuutuslautakunta käsittelee myös yritysten ja ammatinharjoittajien vakuutusasioita. Vakuutuslautakunta ei kuitenkaan käsittele sellaisia ulkomaalaisia vakuutusyhtiöitä koskevia asioita, joissa ulkomaisella yhtiöllä ei ole sivuliikettä Suomessa. Ratkaisusuosituksukset koskevat lain, viranomaismääräysten ja sopimusehtojen soveltamista sekä palveluntarjoajan menettelyä. Ne voivat koskea myös korvauksen määrää. Yhteystiedot: Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki www.fine.fi

Kuluttajariitalautakunta

Kuluttajariitalautakunta voi ratkaista kulutushyödykkeitä koskevia riitoja, joissa ostajana on kuluttaja ja myyjänä on elinkeinonharjoittaja. Kuluttajariitalautakunta on puolueeton ja riippumaton ratkaisuelin, jonka keskeisimmät arvot ovat oikeudenmukaisuus ja oikeuden helppo saatavuus. Lautakunnan jäsenet edustavat tasapuolisesti kuluttajia ja elinkeinonharjoittajia. Lautakunta linjaa ja ohjaa kuluttajaoikeutta vakiintuneella ratkaisukäytännöllään ja uusilla täysistuntoratkaisuillaan. Yhteyshenkilöt: Hämeentie 3, PL 306, 00531 Helsinki www.kuluttajariita.fi

Sidonnaisasiamiesten käyttäminen

Aktia voi käyttää sijoituspalvelutoimintaa sääntelevän lainsäädännön mukaisten sijoituspalveluiden ja oheispalveluiden tarjoamisessa sidonnaisasiamiestä. Sidonnaisasiamiestä koskevat tiedot annetaan tällöin sidonnaisasiamiehen markkinoinnan tuotteen markkinointimateriaalissa.

Raportointi

Aktia toimittaa asiakkaalle raportteja tarjottavista sijoituspalveluista. Raportoinnista sovitaan aina yksityiskohtaisesti kyseisestä sijoituspalvelusta asiakkaan ja Aktian välillä tehtävässä sopimuksessa.

Kannustimet

Aktia ei ota vastaan kannustimia kolmansilta osapuolilta eikä maksa niitä kolmansille osapuolille sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamisen yhteydessä.

Aktia tai sen henkilökunta voi kuitenkin ottaa vastaan vähäisiä, ei-rahallisia etuja, jos ne parantavat asiakkaille tarjottavan palvelun laatua, eikä niiden vastaanottaminen muodosta eturistiriitaa Aktian ja asiakkaan välille. Tällaisia etuja voivat olla esimerkiksi seminaareihin tai koulutuksiin osallistuminen ja rahoitusvälineitä tai sijoituspalveluja koskevat aineistot. Aktia pitää kirjaa vastaanottamistaan eduista.

Luottolaitoslain 7 ja 8 luvun mukaiset tiedot

Lain luottolaitostoiminnasta (610/2014) 7 ja 8 luvun mukaan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyhtiön on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa luottolaitoslain 7 luvun 1–5 §:n ja 8 luvun säännöksiä. Seuraavassa on kuvattu Aktia-konsernin (jäljempänä ”Konserni”) osalta kyseisten säännösten noudattaminen.

Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmä on kuvattu Aktian verkkopalvelun Hallinnointi-osiossa. Yhteiskuntavastuun periaatteet, joihin Konserni on sitoutunut, on kuvattu Yhteiskuntavastuu-osiossa.

Konsernilla on Aktia Pankki Oyj:n hallituksen hyväksymä

strategia, jonka mukaisesti sen liiketoimintaa, riskienhallintaa ja hallintoa hoidetaan tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Konsernilla on myös hallituksen hyväksymät toimintapolitiikat, jotka toimivat sen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan keskeisinä periaatteina. Näiden lisäksi Konsernilla on huomattava määrä muuta sisäistä ohjeistusta hallinnon ja riskienhallinnan järjestämisen tueksi. Eturistiriitapolitiikka sisältää eturistiriitojen hallitsemiseen liittyvät keskeiset periaatteet.

Konsernin riskien- ja vakavaraisuudenhallintaa, sisäistä valvontaa ja taloudellista raportointia koskevat periaatteet sekä selvitys Konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä kuvataan vuosittain Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätökset ja vuosikatsaukset ovat saatavilla verkkopalvelussa.

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Aktia Pankki Oyj:n hallitus on hyväksynyt Konsernille toimintaperiaatteet, joissa mm. huomioidaan hallituksen kokoonpanon monimuotoisuuden edistäminen sekä tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta.

Konserni noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2020.

Toimiva johto huolehtii yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa uusien hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä hallituksen jäsenen tehtävään, Konsernin liiketoimintaan ja toiminnan riskeihin.

Konsernin johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Hallituksen jäsenten ja johtoryhmän jäsenten osalta tehdään aina ennen lopullista valintaa tai tehtävässä aloittamista arviointi henkilön luotettavuudesta ja pätevydestä siten kuin asiasta erikseen säädetään Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla.

Konsernin johdon ajankäyttö

Aktia Pankki Oyj:n hallitus kokoontuu säännöllisesti ja aina mikäli on tarpeen asioiden kiireellisyyden vuoksi. Hallituksen kokousten lukumäärä kunakin kalenterivuonna julkistetaan toimintakertomuksen yhteydessä.

Hallituksen jäsenten päätoimet ja jäsenyydet muiden yhteisöjen hallituksissa/päätöselimissä julkistetaan vuosittain yhtiökokouskutsun liitteenä olevassa ehdotuksessa hallituksen kokoonpanoksi. Yhtiökokouskutsu liitteineen on saatavilla Aktian verkkopalvelussa.

Konsernilla on lisäksi johtoryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti, vähintään kerran kuukaudessa. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten tehtävä Konsernissa on päätoiminen. Johtoryhmän jäsenet on esitelty Aktian verkkopalvelun Aktian johto-osiossa.

Palkitseminen

Konserni noudattaa palkitsemisessaan luottolaitoslain 8 luvun säännöksiä ja niitä täydentäviä muita määräyksiä. Käytössä on Aktia Pankki Oyj:n hallituksen vuosittain hyväksymä palkitsemisjärjestelmä, jonka periaatteet on kuvattu verkkopalvelun

Hallinnointi-osiossa. Palkitsemisjärjestelmässä on otettu huomioon se, että palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa riskinottoon, joka on ristiriidassa Konsernin liiketoiminnallisten tai riskienhallinnan tavoitteiden kanssa. Aktia Pankki Oyj:n hallitus valvoo ja arvioi säännöllisesti palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista. Konserni ylläpitää luetteloa sen palveluksessa olevista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus Konsernin riskiasemaan. Konsernin compliance-toiminto arvioi vuosittain, noudatetaanko palkitsemisessä hallituksen hyväksymän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

Lain vakuutusten tarjoamisesta mukaiset tiedot

Wealth Planning ei omista suoraan tai välillisesti yli kymmenen prosentin osuutta minkään vakuutusyhtiön äänimäärästä tai pääomasta, eikä mikään vakuutusyhtiö omista suoraan tai välillisesti yli kymmenen prosentin osuutta Veropalveluiden äänimäärästä tai pääomasta.

Asiakas, joka ei ole tyytyväinen Veropalveluiden toimintaan, voi tehdä Veropalveluista valituksen suoraan Veropalveluille, Veropalveluiden edustamalle vakuutusyhtiölle tai muualla tässä asiakirjassa mainittuja oikeussuojakeinoja hyödyntäen.

Wealth Planning edustaa seuraavia vakuutusyhtiöitä:

- Baloise Vie Luxembourg S.A.
- SEB Life International Assurance Company DAC
- Swiss Life S.A. société anonyme
- The OneLife Company S.A.
- Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia

Viestinnän tallentaminen

Aktia tallentaa sijoituspalvelutoimintaa sääntelevän lainsäädännön mukaisesti asiakkaidensa toimeksiantoja sisältävän viestinnän, kuten puhelut, sähköpostit ja muun viestinnän. Aktia voi tallentaa myös muuta asiakkaidensa kanssa käymää viestintää.

Tallennettua viestintää käytetään esimerkiksi toimeksiantojen sisällön todentamiseen, riskienhallintaan, asiakaspalvelun kehittämiseen sekä mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemiseen.

Sijoittajien korvausrahasto

Sijoittajien korvausrahasto on perustettu turvaamaan sijoittajan saatavat, jos korvausrahastoon kuuluva sijoituspalveluyritys ei pysty maksamaan sijoittajan saamia sopimuksen mukaisesti. Ensisijaisesti sijoittajien saatavista vastaa se sijoituspalveluyritys, jonka asiakas sijoittaja on. Sijoittajien korvausrahaston suoja kattaa muun muassa toimeksiantojen vastaanottamisen ja välittämisen, omaisuudenhoidon sekä rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun. Sijoitusrahastotoiminta tai sijoitussidonnaiset vakuutukset eivät kuulu korvausrahaston suojan piiriin. Pankki-

talletukset katetaan maksukyvyttömyystilanteissa pääsääntöisesti talletussuojarahastosta.

Korvausrahaston jäseniä ovat kaikki suomalaiset sijoituspalveluyritykset ja sijoituspalveluja tarjoavat suomalaiset luottolaitokset. Jäsenten maksamilla jäsenmaksuilla sekä vuosittaisilla kannatus- ja hallinnointimaksuilla kartutetaan pääomaa mahdollista korvaustilannetta varten sekä katetaan korvausrahaston hallinnosta aiheutuneet kulut. Korvausrahaston suojan piirissä ovat muut kuin ammattimaiset ja hyväksyttäväksi vastapuoliksi luokiteltavat sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun korvausrahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Edellytyksenä on jäsenen maksukyvyttömyys. Korvausrahasto ei korvaa esimerkiksi kurssimuutoksista tai huonoista sijoitusneuvoista aiheutuneita menetyksiä. Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvaus lasketaan sen päivän markkina-arvon mukaan, jona Finanssivalvonta teki korvausvelvollisuudesta päätöksen tai jona kyseinen sijoituspalveluyritys asetettiin selvitystilaan, yrityssaneeraukseen tai konkurssiin – aikaisempi päivä on ratkaiseva.

Aktia on sijoittajien korvausrahaston jäsen.

Asiakasvarojen säilyttäminen

Aktialla hoidossa olevat asiakkaan varat säilytetään sopimuksen mukaisesti joko Aktian säilytyspalvelussa tai asiakkaan nimissä olevalla säilytystilillä pankissa tai muussa säilytysyhteisössä. Asiakkaan varat säilytetään aina erillään Aktian varoista, eikä niitä voida ulosmitata Aktian veloista tai käyttää kuittaukseen Aktialta olevia saamia vastaan.

Aktian liikkeeseenlaskemat rahoitusvälineet, joita ei ole liitetty arvo-osuusjärjestelmään, säilytetään aina Aktian säilytyspalvelussa. Suomalaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään aina asiakkaan nimissä olevalla säilytystilillä.

Aktian säilytyspalvelu

Aktian säilytyspalvelussa olevat asiakkaan arvopaperiomistukset kirjataan asiakkaittain Aktian säilytyskirjanpitojärjestelmään tilioikeuksina Aktian ja asiakkaan välille. Säilytyskirjanpitoa ylläpidetään Aktian salkkujärjestelmässä. Kaikkia Aktian säilytyskirjanpitoon kirjattuja tilioikeuksia vastaavia ulkomaisia arvopapereita säilyttää Handelsbanken tai tämän valitsema ulkomainen alisäilyttäjä yhdellä Aktian nimissä olevalla säilytystilillä. Arvopaperit rekisteröidään ”Aktian asiakkaiden lukuun” nimiin, eikä niitä siten voida ulosmitata Aktian veloista tai käyttää kuittaukseen Aktialta olevia saamia vastaan.

Aktian säilytyspalvelussa olevat asiakkaan käteisvarat kirjataan asiakkaittain Aktian säilytyskirjanpitojärjestelmään. Kaikki Aktian säilytyskirjanpitoon kirjatut käteisvarat on talletettu Handelsbankeniin Aktian nimissä avatulle pankkitilille. Pankkitili on avattu asiakasvaratilinä, jolloin sille talletettuja varoja ei voida ulosmitata Aktian veloista tai käyttää kuittaukseen Aktialta

olevia saamisia vastaan.

Asiakas voi tehdä Aktian säilytyspalvelussa olevalle hoitotilille lisäsijoituksia ja osanostoja salkkukohtaista viitettä käytäen. Hoitotilin kautta voidaan hoitaa kaikki omaisuudenhoitoon liittyvä maksuliikenne.

Aktian säilytyspalvelussa olevat varat ovat asiakkaiden varoja, eikä niitä kirjata Aktian taseeseen. Aktian säilytyspalvelussa olevat varat ovat sijoittajien korvausrahaston piirissä.

Aktian säilytyspalvelussa olevat varat näkyvät Aktian raportointipalvelussa.

Eturistiriitojen välttämistä ja hallintaa koskevat periaatteet

Eturistiriitatilanne voi syntyä kun Aktialla, sen henkilökunnalla tai toisella asiakkaalla on tarjottuun rahoitusvälineeseen tai sijoituspalveluun liittyvä asiakkaan edusta poikkeava etu tai intressi.

Aktia tarjoaa asiakkailleen muun muassa seuraavia palveluita, joissa eturistiriitatilanteita voi mahdollisesti syntyä:

- Toimeksiantojen välitys
- Sijoitusneuvonta
- Omaisuudenhoito

Aktia on toteuttanut kohtuullisiksi katsomansa toimenpiteet eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Aktia pyrkii ensisijaisesti tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet muun muassa sisäisen koulutuksen, ohjeistuksen ja käyttövaltuuksien avulla.

Eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja valvomiseksi Aktian henkilöstöä koskee omaa ja lähipiirin kaupankäyntiä sääntelevä sisäinen ohjeistus ja eturistiriitapolitiikka, jossa on käyty läpi eturistiriitatilanteissa noudatettavat menettelytavat. Jos eturistiriitatilanne edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta syntyy, asiakkaalle annetaan riittävät tiedot sen luonteesta ja syistä ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän, että liiketoimi suoritetaan eturistiriitatilanteesta huolimatta. Kyseinen liiketoimi voidaan myös jättää toteuttamatta eturistiriitatilanteen välttämiseksi Aktian tai asiakkaan aloitteesta.

Toimeksiantojen toteuttaminen

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet

Huolellisella toimeksiantojen toteuttamisella tarkoitetaan sitä, että Aktia ryhtyy kaikkiin kohtuullisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin asiakkaan antaman rahoitusvälineitä koskevan toimeksianton toteuttamiseksi, jotta asiakas saa olosuhteisiin nähden parhaan mahdollisen lopputuloksen.

Asiakkaan antaessa toimeksianton toteutukseen liittyviä erityisiä ohjeita Aktia toteuttaa toimeksianton ensisijaisesti annettujen ohjeiden mukaisesti. Tällöin Aktian saattaa olla

mahdotonta noudattaa näitä toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita osittain tai kokonaan.

Aktia huomioi seuraavia asioita toimeksianton toteuttamista-
van valinnassa saavuttaakseen asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen lopputuloksen:

- Hinta ja kulut (kokonaisvastike)
- Toimeksianton koko ja luonne
- Toteutumisen nopeus
- Toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys
- Toimeksiantotyyppi ja toimeksianton laajuus
- Muut Aktian arvion mukaan olennaiset tekijät

Edellä mainittujen asioiden merkitys vaihtelee

- Sen mukaan, onko kyseessä ei-ammattimainen vai ammattimainen asiakas
- Kulloinkin vallitsevien markkinaolosuhteiden mukaan
- Toimeksianton koon ja luonteen mukaan
- Toimeksianton kohteena olevan arvopaperin tai muun rahoitusvälineen mukaan
- Mahdollisten kauppapaikkojen ominaispiirteiden mukaan

Lähtökohtaisesti tärkein toimeksianton toteuttamistapaan vaikuttava seikka on asiakkaaseen kohdistuva kokonaisvastike. Muu kuin kokonaisvastike voi muodostua merkittävimmäksi tekijäksi silloin, kun toimeksianto on poikkeuksellisen suuri, toimeksianton kohteena on epälikvidi rahoitusväline tai muusta erityisestä syystä.

Asiakkaan edun vuoksi Aktia voi lykätä toimeksianton toteuttamista tai toteuttaa toimeksianton erissä, jos asiakkaan antamat erityiset ohjeet, toimeksianton koko tai luonne, yleiset markkinaolosuhteet tai muut erityiset syyt niin edellyttävät.

Kauppapaikkojen häiriötilanteissa saatetaan poiketa edellä mainituista toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista, mikäli Aktia katsoo sen tarpeelliseksi.

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden soveltaminen

Nämä toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet perustuvat Mifid II -lainsäädäntöön. Aktia toimii näiden toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti käsitellessään asiakkailta saatuja toimeksiantoja.

Periaatteita sovelletaan:

- Omaisuudenhoito- ja arvopaperinvälitysasiakkaisiin
- Aktian itse toteuttamien toimeksiantojen ja Aktian muille arvopaperinvälittäjille toteutettavaksi välittämien toimeksiantojen käsittelyyn ja toteutukseen
- Ei-ammattimaisiin ja ammattimaisten asiakkaisiin

Antaessaan toimeksianton Aktialle asiakas hyväksyy nämä toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet. Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita sovelletaan kaikkiin rahoitusvälineisiin, joista tehtyjä toimeksiantoja Aktia itse toteuttaa tai välittää toiselle arvopaperinvälittäjälle toteutettavaksi, jäljempänä esitetyt rahoitusvälinekohtaiset eroavaisuudet huomioiden.

Aktian välittäessä toimeksiannon toiselle arvopaperivälittäjälle toteutettavaksi sovelletaan toimeksiannon toteuttamiseen myös tämän toisen arvopaperinvälittäjän toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita.

Toimintaperiaatteita ei sovelleta, jos asiakas on luokiteltu hyväksytyksi vastapuoleksi tai on ammattimainen asiakas ja arvopaperikaupan vastapuolena on Aktia, koska Aktia tekee tällöin tarjouksen omaan lukuunsa eikä toteuta toimeksiantoa asiakkaan puolesta. Toimintaperiaatteita ei myöskään sovelleta sijoitusrahasto-osuuksien merkintään ja lunastamiseen, osakkeiden liikkeeseenlaskuun ja takaisinostoon eikä osakkeenomistajille osoitettuihin hankintatarjouksiin.

Toimeksiannon toteuttajan valinta ja kauppapaikat

Toimeksiannon toteuttajan valinta

Aktia valitsee toteutettavaksi välittämiensä toimeksiantojen toteuttajiksi sellaisia toimijoita, joiden se arvioi kykenevän toteuttamaan toimeksiannot toimeksiantojen huolellisen toteuttamisen velvoitteiden mukaisesti.

Aktian valitsemat toimeksiantojen toteuttajat käyttävät jotakin tai joitakin seuraavista kauppapaikkavaihtoehdoista:

- Säännellyt markkinat
- Säänneltyjä markkinoita vastaavat kauppapaikat (ETA-alueen ulkopuoliset pörssit)
- Monenkeskiset ja organisoidut kaupankäyntijärjestelmät (MTF ja OTF)
- Toteuttaminen säänneltyjen ja muiden markkinoiden ulkopuolella
- Toteutus kolmannen osapuolen trading-positiota vastaan (SI)

Luettelo Aktian kulloinkin käyttämistä välittäjistä on saatavissa pyydettäessä Aktialta.

Kauppapaikat

Mikäli Aktia poikkeuksellisesti toteuttaa toimeksiannon itse, Aktia noudattaa kauppapaikan valinnassa seuraavia periaatteita:

Aktia valitsee ne kauppapaikat, joissa parhaan toteutuksen saavuttaminen on säännöllisesti päivitettävän arvion mukaan todennäköisintä. Asiakkaan toimeksianto toteutetaan aina edellä mainittujen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti.

Kauppapaikkoja valitessaan Aktia kiinnittää huomiota kauppapöytätoiminnan toteuttamisen lisäksi myös hintatietojen hankkimiseen. Aktia käyttää saamiaan tietoja myös käydessään kauppaa suoraan asiakkaidensa kanssa. Aktian kauppapaikan valinta perustuu likviditeettiin ja tehokkaaseen hinnoitteluun sekä kuluihin ja toimeksiannon toteutumisen todennäköisyyteen.

Mikäli toimeksiannon kohteena olevalla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammalla kuin yhdellä kauppapaikalla, Aktia valitsee toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita noudattaen ne kauppapaikat, joissa parhaan toteutuksen saavuttaminen on todennäköisintä.

Asiakkaiden toimeksiantojen käsittely ja yhdistäminen

Aktia toteuttaa tai välittää asiakkaiden toimeksiannot toteutettavaksi saapumisjärjestyksessä ottaen huomioon toimeksiannon koon, asiakkaan määräämät hintarajat tai muut toimeksiannon ehdot sekä sen, miten toimeksianto on annettu, ellei asiakkaan kanssa ole nimenomaisesti sovittu toimeksiannon hoitamisesta Aktian parhaaksi katsomana tai muuna ajankohdana.

Aktia voi yhdistää asiakkaan toimeksiannon toisen asiakkaan toimeksiannon kanssa ja toteuttaa tai välittää yhdistetyn toimeksiannon toteutettavaksi. Aktia voi yhdistää toimeksiantoja ja toteuttaa tai välittää toimeksiannon eteenpäin toteutettavaksi yhdessä tai useammassa erässä, jos useita toimeksiantoja on kysyntäolosuhteiden vuoksi mahdollista toteuttaa Aktian yleisesti suotuisana pitämään keskimääräiseen hintaan. Yhdistäminen saattaa olla tässä tapauksessa yksittäisen toimeksiannon kannalta myös epäedullista.

Toteutuneet yhdistetyt toimeksiannot kohdennetaan asiakkaille toteutuneen kaupan laskennallisella keskihinnalla. Jos yhdistetyt toimeksiannot voidaan toteuttaa vain osittain, Aktia kohdentaa toteutuneen osuuden osallistujille heidän toimeksiantojensa suhteellisen osuuden mukaan. Aktialle itselleen toteutunutta osuutta voidaan kohdentaa sille vain sillä edellytyksellä, että kaikkien yhdistettyyn toimeksiantoon osallistuneiden asiakkaiden toimeksiannot on ensin toteutettu kokonaisuudessaan.

Rahoitusvälinetyyppejä koskevat erityisehdot

Osakkeet ja muut pörssilistatut tuotteet, pl. joukkovelkakirjalainat

Osakkeiden ja muiden pörssilistattujen tuotteiden, kuten ETF-, ETC- ja ETN-tuotteiden, kauppapaikoilla sekä niiden ulkopuolella kaupan olevien sijoitusrahastoosuuksien osalta toimeksiantojen toteuttamista koskevat seuraavat ehdot:

- Aktia antaa toimeksiannon mahdollisimman nopeasti toteutettavaksi kauppapaikalle tai välittää toimeksiannon toteutettavaksi arvopaperinvälittäjälle. Toimeksiannon toteuttamistapa on tällöin yleensä kyseisen arvopaperinvälittäjän päätettävissä. Toimeksiannon toteuttamiseen sovelletaan kyseisellä kauppapaikalla sovellettavia sääntöjä. Toimeksiannot voidaan toteuttaa vain, jos ne vastaavat vastakkaisia osto- tai myyntitarjouksia. Vaikka koko toimeksiantoa vastaavaa tarjousta ei löytyisikään, toimeksianto on usein mahdollista toteuttaa osittain.
- Aktia voi odottaa tarpeellisen ajan ennen kuin toimeksianto annetaan toteutettavaksi kokonaan tai erissä ja/tai yhdistää toimeksiantoja ja antaa sitten yhdistetyn toimeksiannon toteutettavaksi sopivilla markkinoilla, jos se Aktian arvion mukaan on asiakkaan kannalta paras ratkaisu markkinaolosuhteet, likviditeetti tai toimeksiannon koko ja luonne huomioiden.

Joukkovelkakirjat (mukaan lukien strukturoidut sijoitukset)
Joukkovelkakirjojen toimeksiannot toteutetaan kauppapaikalla, Aktian hyväksymien vastapuolien kanssa tai sisäisenä kauppana. Indikoidut kaupankäyntitasot perustuvat välittäjien yleisessä käytössä olevien tietojärjestelmien kautta ilmoittamiin hintoihin.

Muut rahoitusvälineet

Aktian toteuttaessa toimeksiantoja, joiden kohteena olevat rahoitusvälineet eivät ole kaupankäynnin kohteena kauppapaikalla taikka luovutettavissa liikkeeseenlaskun, lunastuksen ja takaisinoston kautta Aktia toimii itse toimeksiannon toteutuksen vastapuolena. Hinnoittelu vastaa aiemmin saavutettuja hintoja toimeksiannon ajankohta, määrä ja muut kaupankäyntiolosuhteet huomioon ottaen.

Valvonta, arviointi ja muutokset

Aktia valvoo ja arvioi jatkuvasti toimeksiantojen toteuttamisperiaatteidensa tehokkuutta ja tekee niihin tarvittaessa muutoksia.

Aktia arvioi säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa tai mikäli tapahtuu olennaisia muutoksia, käyttämiensä arvopaperinvälittäjiä, kauppapaikkoja ja liikekumppaneita sen osalta, täyttävätkö ne toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden vaatimukset. Mikäli toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden vaatimukset eivät täyty, Aktia lopettaa kyseisen arvopaperinvälittäjän, kauppapaikan tai liikekumppanin käytön.

Aktia ilmoittaa toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden muutoksista asiakkailleen verkkopalvelussaan.

Varaumat

Mikäli esiintyy järjestelmähäiriöitä, epävakautta tai katkoksia tai mikäli markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset eikä Aktia voi kohtuudella vaikuttaa niihin, Aktia voi toteuttaa toimeksiantoja muilla kuin edellä mainituilla kauppapaikoilla.

Aktia voi tällaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa myös toteuttaa tai välittää toimeksiantoja muulla tavoin kuin näiden toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti, mikäli se on asiakkaiden edun mukaista. Aktia pyrkii tällaisissa tapauksissa kaikin mahdollisin keinoin toteuttamaan asiakkaan toimeksiannon vaihtoehtoisella tavalla asiakkaan edun mukaisesti ja tämän kannalta parhailla mahdollisilla ehdoilla.

Lisätietoja

Lisätietoja toimeksiantojen toteuttamisesta on saatavissa pyydettäessä Aktialta.

Asiakkaiden luokittelu

Aktia luokittelee asiakkaansa hyväksyttäväksi vastapuoleksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi. Asiakasluokittelu vaikuttaa asiakkaan sijoittajansuojan laajuuteen alempana esitetyllä tavalla.

Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävällä vastapuolella tarkoitetaan rahoitusmarkkinoilla toimivaa toimiluvallista, säänneltyä tai viranomaisvalvonnassa

olevaa yhteisöä, valtiota tai valtioon rinnastuvaa yhteisöä tai kansainvälistä organisaatiota sekä suuryritystä, joka antaa hyväksyntänsä tulla luokitelluksi hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

Rahoitusmarkkinoilla toimivia yhteisöjä ovat esimerkiksi luottolaitokset, vakuutusyhtiöt, sijoituspalveluyhtiöt, rahastoyhtiöt sekä eläkevakuutusyhtiöt, -kassat ja säätiöt.

Valtioon rinnastuvia yhteisöjä ovat esimerkiksi keskuspankit, Valtiokonttori, osavaltiot sekä muut valtionvelkaa hoitavat yhteisöt ja kansainvälisillä rahamarkkinoilla toimivat organisaatiot.

Suuryrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka täyttää vähintään kaksi kolmesta vaatimuksesta:

- Taseen loppusumma vähintään 20 miljoonaa euroa
- Liikevaihto vähintään 40 miljoonaa euroa
- Omat varat vähintään 2 miljoonaa euroa

Jotta suuryritys voidaan luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi, tulee sen liiketoiminnasta ja sijoitettavien varojen alkuperästä olla saatavilla riittävästi tietoja.

Ammattimainen asiakas

Ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan suuryritystä, jota ei luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi, yhteisöä, jonka pääasiallinen toimiala on sijoitustoiminta sekä muuta asiakasta, jolla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä, joka ymmärtää niihin liittyvät riskit ja joka täyttää vähintään kaksi kolmesta vaatimuksesta:

- Toteuttaa säännöllisesti suuria liiketoimia rahoitusvälineillä
- Sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500.000 euroa
- Työskentelee tai on työskennellyt rahoitusallalla

Ei-ammattimainen asiakas

Kaikki asiakkaat, joita ei luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi tai ammattimaiseksi asiakkaaksi, ovat ei-ammattimaisia asiakkaita.

Asiakasluokittelun vaikutus

Sijoittajien korvausrahaston suoja

Hyväksyttävä vastapuoli ja ammattimainen asiakas eivät ole sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä. Ei-ammattimainen asiakas voi saada korvauksen sijoittajien korvausrahastosta, mikäli Aktia ei pysty suorittamaan velvoitteitaan sovitus-

Soveltuvuusarviointi ja kohdemarkkina

Aktia ei arvioi rahoitusvälineen tai sijoituspalvelun soveltuvuutta hyväksyttävälle vastapuolelle tai hyväksyttävän vastapuolen kuulumista rahoitusvälineen kohdemarkkinaan.

Lausunto sijoitusneuvonnasta ja soveltuvuudesta

Aktia ei toimita hyväksyttävälle vastapuolelle tai ammattimaiselle asiakkaalle lausuntoa antamastaan sijoitusneuvonnasta tai rahoitusvälineiden soveltuvuudesta.

Raportointi sijoitusten arvonmuutoksista

Aktia ei raportoi hyväksyttävälle asiakkaalle tai ammattimaiselle asiakkaalle vivutettujen rahoitusvälineiden arvonmuutoksista rahoitusvälinekohtaisesti.

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet ja raportointi

Aktia voi sopia hyväksyttävän vastapuolen kanssa toimeksiantojen toteuttamisesta tai raportoinnista asiakaskohtaisesti.

Oikeus pyytää asiakasluokittelun muutosta

Asiakkaalla on oikeus pyytää asiakasluokittelunsa muutosta. Pyyntö tulee esittää kirjallisesti ja Aktia ilmoittaa pyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä asiakasluokittelun muutoksen vaikutuksesta kirjallisesti. Jotta asiakas voidaan luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi tai ammattimaiseksi asiakkaaksi, tulee asiakkaan täyttää kyseiselle asiakasluokalle asetetut vaatimukset.

Yleistä rahoitusvälineistä ja sijoituspalveluista sekä niihin liittyvistä riskeistä

Rahoitusvälineiden ja sijoituspalveluiden hankintaan ja sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Myös yleisesti alhaisen riskin sijoituksina pidettyihin sijoitusluokkiin ja rahoitusvälineisiin liittyy aina riskejä. Sijoitustoiminnan riski koostuu useista eri riskeistä, joista osa on yhteisiä kaikille rahoitusvälineille ja osa liittyy vain tiettyihin rahoitusvälineisiin. Sijoituksiin liittyvät riskit vaihtelevat muun muassa sijoitusluokittain, rahoitusvälineittäin, toimialoittain ja maantieteellisesti.

Riskin toteutuminen tarkoittaa sitä, että sijoitetun pääoman voi menettää kokonaan tai osittain ja tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta tai se voi olla heikompi kuin muista rahoitusvälineistä tai sijoituspalveluista vastaavana aikana saatu tuotto.

Asiakkaan tulee perehtyä ennen sijoituspäätöksen tekemistä rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta hän voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja niiden mahdolliset vaikutukset taloudelliseen asemaansa. Asiakkaan tulee harkita huolellisesti rahoitusvälineen soveltuvuus aiottuun käyttötarkoitukseen myös muuttuvissa olosuhteissa. Tehdessään päätöksiä hänen on aina perustettava päätöksensä omaan arvioonsa Aktiasta, sijoituspalvelusta, sijoituskohteista ja sijoituspäätökseen liittyvistä riskeistä. Sijoittaja vastaa aina yksin sijoituspäätöksensä, toimintansa ja rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojensa taloudellisista seurauksista eikä ole oikeutettu saamaan mahdollisista vahingoista tai tappioista korvausta Aktialta, vaikka Aktia olisikin arvioinut sijoituspalvelun tai rahoitusvälineen soveltuvuutta asiakkaalle.

Yksittäisen rahoitusvälineen historiallinen volatilitteetti eli arvon vaihtelu on yksi tapa hahmottaa riskiä, mutta se kuvaa vain rahoitusvälineen arvon heiluntaa menneisyydessä eikä ota

huomioon muita rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa rahoitusvälineen arvonkehitykseen tulevaisuudessa. Rahoitusvälineen riskiä ei voi mitata millään yksittäisellä mittarilla, vaan se on aina arvio eri riskien yhteisvaikutuksesta.

Alla on kuvattu tärkeimpiä sijoitusluokkiin, rahoitusvälineisiin ja sijoitustoimintaan yleisesti liittyviä riskejä. Luettelo ei ole tyhjentävä, vaan sijoitustoimintaan voi liittyä tai siihen saattaa tulevaisuudessa syntyä muitakin tässä määrittelemättömiä riskejä.

Ulkkomaisten rahoitusvälineiden omistamiseen ja vaihdantaan saattaa liittyä suomalaisiin rahoitusvälineisiin sijoittamisesta poikkeavia taloudellisia, juridisia, verotuksellisia, poliittisia ja muita ennalta arvaamattomia riskejä, jotka jäävät yksin asiakkaan vastattaviksi.

Riskien toteutumisen seurauksena sijoittaja voi menettää sijoitetun pääoman kokonaan tai osittain.

Force majeure -riski

Force majeure -riskillä tarkoitetaan sopimuksista riippumattomia, ennalta-arvaamattomia ja ylivoimaisia seurauksia aiheuttavia tekijöitä, jotka merkitsevät riskiä toiminnan jatkuvuudesta, ja joista sopimusosapuolet eivät ole vastuussa. force majeure -riskejä voivat olla esimerkiksi vakavat luonnonkatastrofit, kapiinat, lakot ja sotatilat ja niistä aiheutuvat vahingot.

force majeure -riskien realisoituminen saattaa vaikuttaa merkittävästi arvopapereiden hintoihin tai mahdollisuuksiin käydä arvopaperikauppaa ja sijoittajalle saattaa aiheutua tappioita. Tämän seurauksena force majeure -riskien realisoituminen saattaa vaikuttaa myös kauppojen toteutusaikatauluun.

Hyödykeriski

Hyödykeriski tarkoittaa riskiä, joka aiheutuu hyödykkeiden hintojen vaihtelusta. Hyödykkeiden hinnat voivat vaihdella merkittävästikin, jos luonnonmullistukset tai onnettomuudet vaikuttavat hyödykkeiden tarjontaan tai tuotantoon. Hyödykkeen hintaan voi vaikuttaa myös sotatila tai selkkkaus, joka heikentää hyödykkeen tarjontaa ja tuotantoa. Jos tuotteesta maksettava korko ja/tai lunastushinta määräytyy hyödykkeen hinnan perusteella, hyödykkeen hinnan muutos voi vähentää tuotteesta maksettavaa korkoa ja/tai lunastushintaa.

Korkoriski

Korkoriski aiheutuu korkojen muutoksista. Korkoriski vaikuttaa tyypillisesti joukkovelkakirjalainojen arvoon suuremmin kuin muiden rahoitusvälineiden arvoon. Korkoriski tarkoittaa sitä, että rahoitusvälineen suhteellinen arvo heikkenee koronnousun seurauksena. Korkojen noustessa joukkovelkakirjojen hinnat laskevat ja päinvastoin. Tämä perustuu siihen, että korkojen noustessa joukkovelkakirjojen omistamiseen liittyvä vaihtoehdokustannus kasvaa, koska sijoittajat voivat realisoida suurempia tuottoja siirtymällä muihin koronnousua heijastaviin tuotteisiin. Vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin rahoitusvälineisiin liittyy muitakin korkoluonteisia riskejä. Vaihtuvakorkoisten rahoitusvälineiden korkotuottoa ei voi varmuudella ennakoita.

Kustannusriski

Kustannusriski tarkoittaa riskiä, joka aiheutuu rahoitusvälineen kustannusten alentaessa kertyvää tuottoa. Rahoitusvälineen monimutkainen rakenne voi merkitä suurempia kustannuksia, sillä sijoittaja joutuu aina maksamaan tuotteeseen sisällyvistä ominaisuuksista. Kulut ja palkkiot sisällytetään yleensä tuotteiden rakenteeseen, ja siksi ne eivät ole välttämättä helposti haavoittavia. Kaikki kustannukset laskevat rahoitusvälineen tuottoa.

Lainsäädäntöriski

Kaikkiin sijoituksiin voi kohdistua lainsäädännöllisiä riskejä lainsäädännön tai sen tulkinnan muuttumisen vuoksi. Tällainen riski voi aiheutua poliittisista, taloudellisista ja muista tekijöistä, eikä sitä voi ennakoita. Siksi riski on suurempi kehittyvillä markkinoilla, mutta se on olemassa aina markkinoista riippumatta.

Liikkeeseenlaskijariski

Liikkeeseenlaskijariskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sijoituksen pääoman takaisin maksamisesta ja/tai tuoton maksamisesta vastuussa oleva taho, joka on laskenut liikkeelle rahoitusvälineen, ei pysty huolehtimaan vastuistaan esimerkiksi konkurssin vuoksi. Liikkeeseenlaskijariski on läheisessä suhteessa luottoriskiin. Liikkeeseenlaskijariskin toteutuessa sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman joko kokonaan tai osittain. Liikkeeseenlaskijariskin suuruutta mitataan muun muassa luottoluokituksilla. Mitä parempi luottoluokitus on, sitä alhaisempi liikkeeseenlaskijariskin voidaan yleisesti katsoa olevan tarkasteluhetkellä.

Likviditeetti- eli jälkimarkkinariski

Likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että rahoitusvälineen ostaminen tai myyminen voi olla hankalaa tietyinä ajankohtana ostajien tai myyjien puuttuessa markkinoilta. Rahoitusvälineen likviditeettiin vaikuttavat suoraan kyseisen rahoitusvälineen kysyntä ja tarjonta sekä epäsuorasti myös muut tekijät, kuten markkinahäiriöt (esimerkiksi pörssin toimintakatkos) tai infrastruktuuriongelmat, kuten rahoitusvälinekauppojen selvitysprosessin puutteet tai häiriöt.

Luotto- eli vastapuoliriski

Luottoriski on tappion riski siitä, että joku rahoitusmarkkinoiden toimijoista ei kykene vastaamaan velvollisuuksistaan. Velvollisuuksia voivat olla esimerkiksi velvollisuus palauttaa talletusvaroja tallettajalle, maksaa velka, vastata takauksesta, tehdä sopimuksen mukainen suoritus tai täyttää muu sopimusvelvoite.

Maksukyvyttömyysriski

Maksukyvyttömyysriskillä tarkoitetaan riskiä kaupankäynnin vastapuolen tai arvopaperinvälittäjän maksukyvyttömyydestä tai laiminlyönnistä, joka voi johtaa rahoitusvälinepositioiden likvidointiin tai sulkemiseen ilman asiakkaan suostumusta tai siihen, ettei sijoituksen arvoa palauteta asiakkaalle.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheutuu markkinahin-

tojen heilahtelusta ja se voi johtaa siihen, että sijoituskohteesta saa myydessä markkinoilla alhaisemman hinnan kuin sen ostohinta on ollut. Tällöin sijoittajalle voi realisoitua pääomatappioita. Markkinariskiä mitataan yleensä volatiliiteetilla. Volatiliiteetti tarkoittaa rahoitusvälineen arvon vaihtelua. Sijoituksen volatiliiteetin kasvaessa myös tappion tai voiton mahdollisuus kasvaa, koska osto- ja myyntihinnan välillä voi olla merkittävä ero.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski tarkoittaa sitä, että vastapuoli ei välttämättä noudata lakeja tai asetuksia tai osa- puolten välisissä tiedoissa tai sopimuksissa voi olla puutteita.

Operatiivinen riski

Sijoitusmarkkinoilla rahoitusvälineitä tarjoaviin palveluntarjoajiin liittyy operatiivisia riskejä, joita voi aiheutua esimerkiksi ulkoisista tekijöistä (esimerkiksi tulipalo, terrorismi), teknologiasta sekä henkilöstön, organisaation tai sisäisten prosessien puutteellisesta toiminnasta, jotka johtavat vahinkoihin tai tappioihin tai vaikuttavat toiminnan vaikeutumisen kautta sijoittajan toimintamahdollisuuksiin. Operatiivisiin riskeihin voidaan lukea myös mahdolliset henkilöstö- ja organisaatiomuutokset.

Selvitysriski

Selvitysriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa arvopaperikaupan vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan huolimatta siitä, että toinen osapuoli on täyttänyt omat sopimusvelvoitteensa. Tästä saattaa aiheutua sijoittajalle tappiota. Selvitysriskiä voi sisältyä erityisesti rahoitusvälineiden kaupankäyntiin kehittyvillä markkinoilla, joilla maksu ja rahoitusvälineen luovutus tapahtuvat erillään toisistaan.

Systemiriski

Systemiriski tarkoittaa koko finanssimarkkinoihin ja sen rakenteisiin liittyvää riskiä. Näitä voivat olla esimerkiksi yhden toimijan maksukyvyttömyyden aiheuttamat seurannaisvaikutukset koko finanssi- sektorille, kaikkien tai useimpien finanssialan toimijoiden altistuminen samalle riskille, riskien kertautumisesta aiheutuva yleinen riski ja tietyn markkinan tai koko finanssijärjestelmän romahtaminen.

Toimiala- ja maantieteellinen riski

Toimialariski tarkoittaa sitä, että toimialaa koskeva odottamaton tapahtuma vaikuttaa koko toimialan tulokseen ja toimialaan liittyvään rahoitusvälineeseen. Maantieteellisellä riskillä tarkoitetaan puolestaan riskiä, jolloin edellä mainittu odottamaton tapahtuma koskee jotain tiettyä maantieteellistä aluetta.

Tuottoriski

Tuottoriskillä tarkoitetaan sitä, että sijoituskohteesta saatava tuotto jää heikommaksi kuin muista sijoituskohteista saatava tai sijoittajan oletama tuotto.

Valuuttariski

Euroissa sijoituksia tekevän sijoittajan näkökulmasta valuutta-

riski sisältyy kaikkiin rahoitusvälineisiin, joiden arvo on riippuvainen muusta valuutasta kuin eurosta. Rahoitusvälineen arvoon vaikuttaa tällöin paitsi itse rahoitusvälineen arvo niin myös rahoitusvälineen valuutan arvo suhteessa euroon.

Verotusriski

Verotus on kansallista ja siihen liittyy yleensä poliittisia ja taloudellisia tarkoituksia. Verosäännöt ja niiden täytäntöönpano muuttuvat aika ajoin ja muutos voi johtaa sijoittajan kannalta välittömästi tai välillisesti epäsuotuisampaan lopputulokseen. Muutoksia verotukseen saatetaan tehdä myös ilman ennakoilmoitusta. Sijoituksiin voi liittyä myös monimutkaisia sijoittaja-kohtaisia veroseuraamuksia.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutusriski tarkoittaa riskiä, joka aiheutuu rahoitusvälineen arvovaihtelun moninkertaistumisesta vivutuksen käytön johdosta. Vipuvaikutuksen käsitettä käytetään kuvaamaan keinoja tai strategioita, joilla moninkertaistetaan mahdolliset voitot tai tappiot. Näistä esimerkkejä ovat varojen lainaaminen tai johdannaisten kaltaisten tuotteiden käyttäminen. Vipuvaikutusta käytetään rahoitusvälineissä yleensä suurempien tuottojen tavoittelemiseksi, mutta vipuvaikutus saattaa moninkertaistaa helposti myös tappiot.

Sijoituspalvelut

Täyden valtakirjan omaisuudenhoito

Täyden valtakirjan omaisuudenhoidolla tarkoitetaan Aktian tarjoamaa sijoituspalvelua, jossa asiakas valtuuttaa Aktian hoitamaan varallisuuttaan parhaaksi katsomallaan tavalla, itsenäisesti sijoittajaa kuulematta sekä käymään arvopaperikauppaa asiakkaan lukuun.

Asiakkaan ja Aktian välisessä sopimuksessa määritellään sopimuksen piiriin kuuluva varallisuus ja sovitaan sijoitustoiminnan toteuttamistavasta ja riskitasosta. Asiakas omistaa täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa käytettävät rahoitusvälineet ja niitä säilytetään kulloinkin käytettävässä säilytysyhteisössä. Aktia voi käyttää omaisuutta hoitaessaan valitsemiaan rahoitusvälineitä eikä niiden valintaa rajoita asiakkaan ilmoittama riskinsietokyky. Riskitaso täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa vaihtelee sovittujen sijoitustoiminnan reunaehtoisten perusteella. Yleistäen voidaan todeta, että osakepainon kasvaessa kasvaa myös riski. Likviditeetti vastaa yleensä sopimuksen piiriin kuuluvien yksittäisten rahoitusvälineiden likviditeettiä.

Konsultoiva omaisuudenhoito

Konsultoivalla omaisuudenhoidolla tarkoitetaan Aktian tarjoamaa sijoituspalvelua, jossa asiakas valtuuttaa Aktian ehdottamaan sopimuksen piiriin kuuluvaa varallisuutta koskevia toimenpiteitä sekä käymään arvopaperikauppaa asiakkaan ohjeiden mukaisesti asiakkaan lukuun.

Asiakkaan ja Aktian välisessä sopimuksessa määritellään sopimuksen piiriin kuuluva varallisuus ja sovitaan sijoitustoiminnan reunaehdoista ja tavoiteltavasta riskitasosta. Asiakas omistaa konsultoivassa omaisuudenhoidossa käytettävät rahoitusvälineet ja niitä säilytetään kulloinkin käytettävässä säilytysyhteisössä. Asiakas tekee konsultoivassa omaisuudenhoidossa aina itsenäisesti sijoituspäätökset ja voi vapaasti poiketa Aktian ehdotuksista. Konsultoivassa omaisuudenhoidossa voidaan käyttää vain asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä ja asiakas vastaa itse riskinsietokykynsä noudattamisesta ja sijoitustoiminnan riskitasosta.

Konsultoivan omaisuudenhoidon riskitaso riippuu asiakkaan tekemistä sijoituspäätöksistä ja muodostuu yksittäisten rahoitusvälineiden riskeistä. Yleisesti voidaan todeta, että osakepainon kasvaessa kasvaa myös riski. Likviditeetti vastaa yksittäisten rahoitusvälineiden likviditeettiä.

Sijoitusluokkien ja rahoitusvälineiden kuvaukset

Aktia luokittelee ja kuvaa eri rahoitusvälineillä tehtyjä sijoituksia sijoitusluokilla. Tietyn sijoitusluokan rahoitusvälineisiin tehtyihin sijoituksiin liittyy tai saattaa liittyä yhteisiä piirteitä esimerkiksi niiden keston, rahoitusvälineiden rakenteen, riskin ja tuotto-odotusten suhteen. Asiakkaan kannalta sekä sijoitusluokalla että rahoitusvälineellä on merkitystä arvioitaessa sijoitusta, sen ominaisuuksia ja siihen sisältyviä riskejä. Samanlaista teknistä rahoitusvälinettä, esimerkiksi sijoitusrahaston rahasto-osuutta, käyttämällä voi tehdä luonteeltaan ja riskiltään hyvinkin erilaisia sijoituksia. Kunkin sijoitusluokan puitteissa asiakas sijoittaa aina yksittäiseen rahoitusvälineeseen.

Jokainen rahoitusväline on erilainen ja asiakkaan tulee huolellisesti tutustua tuotteen ehtoihin ja ansaintalogiikkaan ennen sijoituspäätöksen tekoa.

Osakesijoitukset

Osakesijoituksia voidaan tehdä mm. sijoituksina suoraan hankkimalla osakkeita, osaketalletustodistuksia tai hankkimalla osakkeisiin sijoittavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia.

Suorat osakkeet. Osake on osakeyhtiön liikkeeseenlaskema omanpääomanehtoinen arvopaperi. Osake oikeuttaa osuuteen osakeyhtiön osakepääomasta, yhtiön maksamaan osinkoon sekä oikeuttaa käyttämään valtaa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiön selvitystilassa tai konkurssissa osake voi muuttua arvottomaksi.

Osakkeita voidaan jaotella monin eri tavoin. Jaottelua voidaan tehdä esimerkiksi sen mukaan, millä toimialalla yhtiö toimii tai kuinka kehittynyt talousjärjestelmä on valtiossa, josta yhtiö on kotoisin. Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempina, sillä näille markkinoille voivat olla tyyppillisiä vakiintumaton liiketoimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevilla osakkeilla tarkoitetaan osakkeita, jotka ovat kaupankäynnin kohteena arvopaperipörssissä tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjes-

telmässä. Ei-julkisen kaupankäynnin kohteena olevat osakkeet ovat puolestaan osakkeita, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena arvopaperipörssissä tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita pidetään vähemmän riskipitoisina, sillä niillä voi käydä joustavammin kauppaa ja tiedonsaanti osakkeen liikkeeseen laskeneesta yhtiöstä on säännellympää.

Osakkeita luokitellaan myös sen mukaan kuinka suuri yhtiö on kyseessä (large cap, mid-cap, small- cap), ja yleensä riskiä pidetään sitä pienempänä mitä suurempi yhtiö on kyseessä.

Mitä enemmän yhtiön liikevaihto vaihtelee talouden yleisen kehityksen mukaan, sitä enemmän riskiä osakkeessa on. Esimerkkejä tällaisista syklisistä yhtiöistä ovat mm. kaivos- ja paperiyhtiöt. Syklisen yhtiön vastakohta on defensiivinen yhtiö, jonka liikevaihto ei ole yhtä riippuvainen talouden yleisestä kehityksestä (esimerkiksi lääkeyhtiöt).

Osakkeiden hinnanvaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista seikoista. Riskiin vaikuttaa yleisesti mm. yhtiön toimiala, lainasääntöjen muutokset sekä liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Osakesijoittamisessa onkin olennaista tiedonhankinta sijoituskohteena olevasta yhtiöstä, koska pitkällä aikavälillä osakkeen arvonkehitys on riippuvainen monista eri seikoista.

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- tai optio-oikeuden hinta riippuu liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä sekä sen lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatilitteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuksien volatilitteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Osakerahastot. Osakesijoituksia voi tehdä myös sijoitusrahastomuodossa. Sijoitusrahastoon on yleensä ostettu useiden eri yhtiöiden liikkeeseenlaskemia osakkeita. Riski on tällöin lähtökohtaisesti pienempi kuin yhtä osaketta ostettaessa.

Osakesijoitusrahastoja luokitellaan lukuisin eri tavoin. Yleisimpiä luokitteluja on jako indeksirahastoihin ja aktiivisesti hoidettuihin rahastoihin. Indeksirahaston tarkoituksena on saavuttaa sama tuotto kuin indeksillä, jota se seuraa, kun taas aktiivisesti hoidetut rahastot pyrkivät oman sijoituspolitiikkansa puitteissa mahdollisimman hyvään tuottoon.

Korkosijoitukset

Yli yhden vuoden pituiset joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kunnan, pankin tai muun rahoitusyhtiön tai muiden yritysten ja yhteisöjen liikkeeseen laskemia lainoja, joilla liikkeeseenlaskija lainaa yleisöltä varoja. Laina-aika on vähintään vuosi ja pisimmillään joukkovelkakirjalainat ovat ikuisia (esimerkiksi perpetuaali).

Joukkovelkakirjalainan pääomalle maksettava korko ja pääoman takaisinmaksun ehdot määrittellään joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskuehdoissa. Sijoittajan on syytä tutustua aina ennen sijoituspäätöstä huolellisesti liikkeeseenlaskuehtoihin. Lainan korko voi olla kiinteä tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottu

ja se maksetaan yleensä vähintään vuosittain. Joukkovelkakirjalainan tuoton määrään voivat vaikuttaa myös kurssi, jolla joukkovelkakirjalaina myydään sijoittajille (emissiokurssi) sekä sijoittajilta mahdollisesti perittävä merkintä- tai myyntipalkkio. Joukkovelkakirjalainan erääntyessä lainanottaja eli liikkeeseenlaskija maksaa joukkovelkakirjan nimellishinnan lainanantajalle eli sijoittajalle.

Normaalitilanteessa joukkovelkakirjalainojen arvo vaihtelee korkotason muutosten seurauksena. Pääsääntöisesti markkinakorkojen noustessa joukkovelkakirjalainan myyntiarvo jälkimarkkinoilla laskee ja vastaavasti markkinakorkojen laskiessa myyntiarvo nousee. Joukkovelkakirjalainoilla käydään kauppaa jälkimarkkinoilla. Joukkovelkakirjalainojen arvo voi määräytyä itsenäisesti arvopaperipörssissä joukkovelkakirjalainoihin sijoittavien osto- ja myyntipäätösten perusteella. On mahdollista, ettei osto- tai myyntitarjouksia ole tietynä ajanjaksona, jolloin joukkovelkakirjalainalla ei ole likviditeettiä.

Yleinen tapa luokitella joukkovelkakirjalainoja on jakaa ne liikkeeseenlaskijan luottoluokituksen perusteella korkean luottoluokituksen (Investment Grade) ja matalan luottoluokituksen (High Yield) joukkovelkakirjalainoihin.

Joukkovelkakirjalainoihin liittyvät erityisesti liikkeeseenlaskija- ja luottoriski. Vain joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskija on yleensä vastuussa velan takaisinmaksusta ja mikäli liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi, on mahdollista, että sijoittaja menettää sijoituksena kokonaan tai osittain. Liikkeeseenlaskijariskiä voidaan tarkasteluhetkellä pitää sitä suurempana mitä heikompi luottoluokitus liikkeeseenlaskijalla on. Paras luottoluokitus ilmaistaan yleensä kirjainyhdistelmällä AAA ja heikoimmat luokitukset ovat B- tai C -alkuisia.

Debentuuriksi tai juniorilainaksi kutsutaan joukkovelkakirjalainaa, jonka etuoikeus suhteessa liikkeeseenlaskijan muihin sitoumuksiin on heikompi. Suuremman riskinsä vuoksi näiden tuotto on yleensä parempi kuin saman liikkeeseenlaskijan tavallisella joukkovelkakirjalainalla eli ns. seniorilainalla.

Pääoma- eli hybridilainalla tarkoitetaan osakeyhtiölain mukaista osakeyhtiölle annettua pääomallainaa, joka voidaan maksaa takaisin vain, mikäli osakeyhtiön sidotulle omalle pääomalle ja muille jakovelvottomille varoille jää maksun jälkeen täysi kate. Pääomallainan asema maksukyvyttömyystilanteessa suhteessa liikkeeseenlaskijan muihin sitoumuksiin on heikompi.

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseenlaskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Vaihtovelkakirjalainan korko on tavallisesti liikkeeseenlaskijan muita joukkovelkakirjalainoja alhaisempi, koska vaihtovelkakirjalainaan sisältyy osakevaihtomahdollisuus.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon sisältyy oikeus ostaa joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijalta osakkeita tietynä aikana määrättyyn hintaan. Lainalla ja optiolla voidaan käydä kauppaa jälkimarkkinoilla.

Perpetuaalit ovat joukkovelkakirjalainoja, joilla ei ole etukäteen määrättyä eräpäivää. Teoriassa ne ovat siis ikuisia. Yleensä perpetuaalin ehdoissa liikkeeseenlaskijalla on mahdollisuus kuitenkin eräännyttää perpetuaali tietyn laina-ajan jälkeen oman harkintansa mukaan. Perpetuaaleihin liittyy erityisiä

riskejä niiden koronmaksuun ja pääoman pysyvyyteen liittyen. Perpetuaaleja laskevat liikkeelle lähinnä pankit, jotka voivat parantaa niillä vakavaraisuuttaan. Perpetuaalien ehdoissa on yleensä sallittu liikkeeseenlaskijalle koronmaksun lopettaminen tai perpetuaalin lainapääoman alentaminen, jos se pankin vakavaraisuuden säilyttämiseksi on tarpeen. Jokainen perpetuaali on ehdoiltaan erilainen, joten sijoittajan on syytä tutustua huolellisesti ehtoihin ennen sijoituspäätöksen tekemistä.

Strukturoidut sijoitukset

Strukturoidut sijoitukset ovat rahoitusvälineitä, jotka on räätälöity joko tuoton, pääomaan kohdistuvan riskin tai molempien osalta halutunlaisiksi. Sijoituksen tuotto ja/tai sen pääoman palautuksen määrä eräpäivänä riippuvat tyypillisesti yksittäistä sijoitusta varten valitun kohde-etuuden kehityksestä sijoituksen juoksuaikana.

Strukturoituun sijoitukseen sijoittavan on tärkeä ymmärtää sen tuoton ja pääoman palautuksen muodostumisen logiikka ja riskit sekä niiden sopivuus sijoittajan sijoitusvarallisuuteen kokonaisuutena. Sijoittajan tulee tutustua huolellisesti kyseessä olevan strukturoidun sijoituksen ehtoihin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, sillä strukturoitujen sijoitusten rakenteet poikkeavat toisistaan merkittävästi ja saattavat sisältää vaikeasti hahmottuvia rakenteita. Tuoterakenteesta riippuen strukturoidun sijoituksen kohde-etuuden muutos epäsuotuisaan suuntaan saattaa aiheuttaa sijoitetun pääoman merkittävä alenemista tai sen menettämisen kokonaan.

Strukturoidulla sijoituksella voidaan yleensä käydä kauppaa. Käytännössä strukturoidun sijoituksen arvo ennen eräpäivää määräytyy osto- ja myyntitarjousten perusteella. On mahdollista, ettei osto- tai myyntitarjouksia ole tietyn ajanjaksona, jolloin strukturoidulla tuotteella ei ole likviditeettiä. Sijoituspäätöstä tehdessä onkin syytä varautua pitämään kukin yksittäinen strukturoitu tuote sen eräpäivään asti.

Rahamarkkinasijoitukset

Enintään yhden vuoden mittaiset korkosijoitukset

Enintään yhden vuoden mittaisissa korkosijoituksissa liikkeeseenlaskija sitoutuu maksamaan sijoituksen pääoman ja etukäteen määritellyn koron sijoituksen eräpäivänä, joka on enintään vuoden päässä liikkeeseenlaskupäivästä. Enintään yhden vuoden mittaisilla korkosijoituksilla tarkoitetaan sijoituksia mm. pankkitalletuksiin, rahamarkkinasijoitusrahastoihin, valtion velkasitoumuksiin, sijoitus-, yritys-, ja kuntatodistuksiin sekä muihin lyhyisiin rahamarkkinasijoituksiin. Sijoituksen liikkeeseenlaskija maksaa eräpäivänä sovitus pääoman ja/tai koron määrän ja sijoitus päättyy.

Vaihtoehtoiset sijoitusluokat

Pääomasijoitukset

Pääomasijoittaminen on sijoitusten tekemistä sellaisiin yrityksiin tai hankkeisiin, jotka eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena ja joilla arvioidaan olevan hyvät kehittymismahdollisuudet. Pääomasijoittaja ei ole yleensä pysyvä omistaja, vaan pyrkii irtautumaan yrityksestä tai hankkeesta sovitus suunnitelman mukaisesti. Pääomasijoitukset tehdään ensisijaisesti oman

pääoman ehtoisina sijoituksina tai välirahoituksena. Pääomasijoittajan tarkoituksena on tarjotun lisäarvon myötä edistää yrityksen tai hankkeen arvonnousua. Arvonnousu realisoidaan irtautumisvaiheessa, kun pääomasijoitusyhtiö luopuu osuudestaan kohdeyrityksessä tai hankkeessa.

Pääomasijoituksessa voidaan käyttää useita eri rahoitusvälineitä. Tyypillisimpiä pääomasijoitusinstrumentteja ovat osakesijoitukset, vaihtovelkakirjalainat ja sijoitukset kommandiittiyhtiön yhtiöosuuksiin. Oman alueensa muodostaa välirahoitus, jossa riski ja tuotto-odotukset asettuvat oman pääomanehtoisen ja vieraan pääomanehtoisen rahoituksen väliin.

Pääomasijoittamiseen liittyvät riskit ovat yleisesti ottaen korkeat, koska sijoitusten onnistumiseen vaikuttavat monet ennalta arvaamattomat tekijät. Sijoitus on suppeasti hajautettu ja sijoituskohteena oleva yhtiö voi usein vivuttaa yhtiöön tehdyt sijoitukset velkarahalla eikä sijoituskohteella ole useinkaan likviditeettiä.

Pääomasijoituksia voidaan tehdä myös esimerkiksi kiinteistöihin tai infrastruktuuriin.

Absoluuttisen tuoton sijoitukset

Absoluuttisen tuoton sijoitukset ovat sijoituksia, joissa ei ole etukäteen määritelty, mihin rahoitusvälineisiin sijoittajan varat on sijoitettu, vaan tavoitteena on absoluuttinen tuotto sijoittajalle. Nämä sijoituskohteet ovat yleensä joko sijoitusrahastoja tai velkasitoumuksia (sisältäen joukkovelkakirjalainat).

Absoluuttista tuottoa tavoittelevat sijoitusstrategiat vaihtelevat alhaisen riskin rahoitusvälineillä tehdyistä erittäin riskipitoisiin vivutettuihin strategioihin. Tärkeä riskimittari sijoittajalle on sijoituskohteen odotettu volatilitteetti eli arvon vaihtelu.

Tuoterakenteesta riippuen kurssien muutos epäsuotuisaan suuntaan saattaa absoluuttisen tuoton sijoituksissa aiheuttaa sijoitetun pääoman merkittävä alenemista tai sen menettämisen kokonaan.

Verotus

Rahoitusvälineiden ostamiseen, omistamiseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Asiakkaan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Tarvittaessa asiakkaan tulee kääntyä veroasiantuntijan puoleen saadakseen tietoja Suomen tai muun maan verolainsäädännön mukaisten veroseuraamusten vaikutuksista asiakkaan taloudelliseen tilanteeseen. Ulkomaille sijoitettaessa sijoittamiseen ja rahoitusvälineisiin saattaa liittyä veroja tai veronluonteisia maksuja, joita peritään muun valtion viranomaisen toimesta ja joita ei voida saada perittyä takaisin tai hyvitettyä Suomen verotuksessa.

Asiakas vastaa aina omasta verotuksestaan ja veroistaan. Verotukseen liittyy aina riski siitä, että se voi muuttua tulevaisuudessa ilman ennakoilmoitusta. Aktia ei vastaa sijoitustoiminnan asiakkaalle synnyttämistä veroseuraamuksista eikä ole velvollinen ilmoittamaan asiakkaalle muutoksista verotuksessa.

Aktia ei tarjoa asiakkailleen veroneuvontaa. Perustieto- ja rahoitusvälineiden ja sijoituspalveluiden verotuksesta on

saatavilla Verohallinnon verkkosivuilta osoitteessa www.vero.fi sekä Pörssisäätiön laatimasta Sijoittajan vero-oppaasta, joka on saatavilla osoitteessa www.porssisaatio.fi.

Lainoitus

Rahoitusvälineitä voidaan hankkia myös lainatulla pääomalla. Lainarahoituksella on mahdollisuus suurempaan oman pääoman tuottoon kuin pelkällä omalla pääomalla, koska kurssin kehittyessä positiivisesti sekä oma pääoma että lainattu pääoma vaikuttavat tuottoon. Jos lainarahalla hankittujen rahoitusvälineiden kurssikehitys on negatiivinen, oma ja lainattu pääoma voivat hävitä osittain tai kokonaan.

Koska velka ja sillä hankittava rahoitusväline ovat erillisiä, velvollisuus velan maksamiseen säilyy rahoitusvälineen kurssin kehityksestä huolimatta. Velka joudutaan maksamaan, vaikka rahoitusvälineestä saatavat myyntitulot eivät kattaisikaan koko velkaa. Lainapääomalla sijoittamista harkitsevan tulee aina arvioida kykynsä suoriutua velasta riippumatta lainapääomalla tehdyn sijoituksen kehityksestä.